

7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

31 Ιανουαρίου 2025, Τεύχος 526

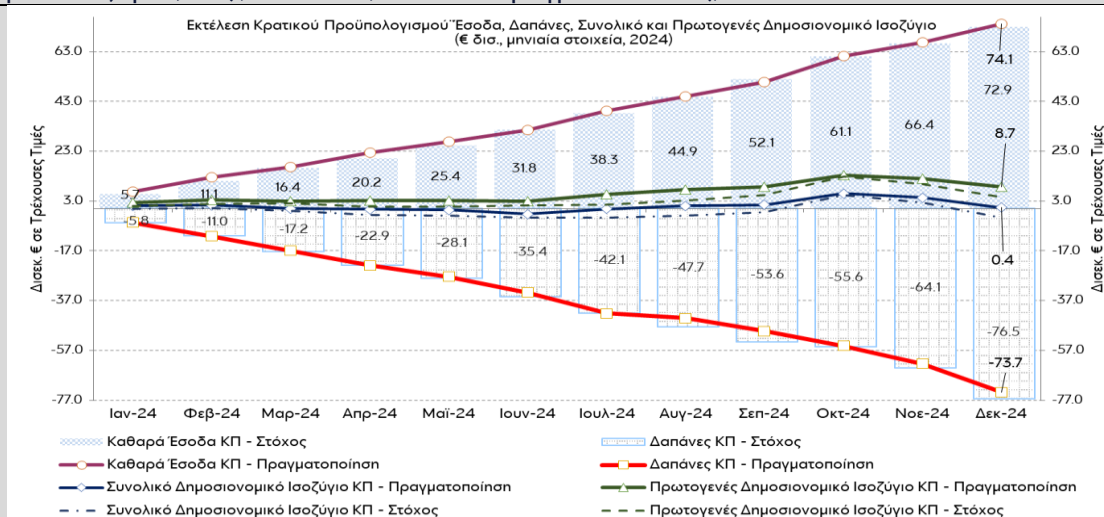
Δημοσιονομικές Εξελίξεις 2024 & Προϋπολογισμός 2025: Στόχοι, Δεδομένα και Προβλέψεις

Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού για το 12-μηνο 2024

Η εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2024 επιβεβαιώνει τη θετική δυναμική των δημοσιονομικών μεγεθών, με τα αποτελέσματα να υπερβαίνουν τις αντίστοιχες προβλέψεις του Προϋπολογισμού 2025. Η υψηλότερη των εκτιμήσεων απόδοση των φορολογικών εσόδων, οι αυξημένες εισπράξεις από παραχωρήσεις και η αποτελεσματική διαχείριση των δαπανών συνέβαλαν στη δημιουργία πρόσθετου δημοσιονομικού χώρου, ενισχύοντας τη σταθερότητα των δημόσιων οικονομικών.

Σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, ο Κρατικός Προϋπολογισμός για την περίοδο Ιανουαρίου–Δεκεμβρίου 2024 παρουσίασε δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους €0,37 δισ., ξεπερνώντας τον στόχο ελλείμματος ύψους €3,60 δισ. κατά €3,97 δισ. (-110,2%). Το πρωτογενές πλεόνασμα διαμορφώθηκε στα €8,70 δισ., υπερβαίνοντας τον στόχο κατά €4,06 δισ. (87,7%). Οι βασικοί παράγοντες απόκλισης από τους στόχους του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν α) τα αυξημένα έσοδα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) κατά €0,612 δισ., β) την μεταφορά πληρωμών για αμυντικά προγράμματα ύψους €0,74 δισ. στο 2025, και γ) την υστέρηση στις μεταβιβάσεις προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης κατά €1,91 δισ.

Σχήμα 1: Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού: Έσοδα, Δαπάνες, Συνολικό και Πρωτογενές Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (€ δισ., Δεκ. 2024, Στόχοι & Πραγματοποιήσεις)

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Eurobank Research.

Συγγραφείς

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος, PhD
tstamatiou@eurobank.gr

Τα ανωτέρω ποσά είναι δημοσιονομικά ουδέτερα και δεν επηρεάζουν τα ετήσια αποτελέσματα (σε όρους ESA). Εξαιρώντας τα δημοσιονομικά ουδέτερα μεγέθη, η θετική απόκλιση του πρωτογενούς πλεονάσματος από τον στόχο ανέρχεται στα €0,74 δισ. Από αυτά, €0,47 δισ. αποδίδονται στην υπεραπόδοση των καθαρών φορολογικών εσόδων, μετά τις επιστροφές φόρων. Επιπλέον, τον Οκτώβριο εισπράχθηκαν €3,24 δισ. από τη Σύμβαση Παραχώρησης της Αττικής Οδού, περιλαμβάνοντας €0,79 δισ. ΦΠΑ. Τον Δεκέμβριο, €0,79 δισ. αναταξινομήθηκαν από την κατηγορία «Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών» στην κατηγορία «Φόροι», με ουδέτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα.

Πίνακας 1: Εκτέλεση Προϋπολογισμού Κεντρικής Κυβέρνησης: 12-μνηνο 2024

	12-μνηνο 2023		12-μνηνο 2024			2024	
	Πραγματ.	Πραγματ.	ΠΥ2025	Διαφορά	%	Σύνολο ΠΥ	%
A. Έσοδα (ακολουθούν επιλεγμένες κατηγορίες)	67.01	74.04	72.89	1.15	1.6%	72.89	101.6%
1. Συνολικά φορολογικά έσοδα	61.63	68.84	66.90	1.94	2.9%	66.90	102.9%
1.1 Φόρος εισοδήματος	20.88	23.99	23.72	0.27	1.1%	23.72	101.1%
1.1.1 Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων	12.44	14.28	14.30	-0.02	-0.2%	14.30	99.8%
1.1.2 Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων	6.78	7.66	7.44	0.22	3.0%	7.44	103.0%
1.1.3 Λοιποί φόροι εισοδήματος	1.66	2.05	1.98	0.07	3.5%	1.98	103.5%
1.2 Φόροι προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)	23.39	26.35	25.32	1.03	4.1%	25.32	104.1%
1.2.1 ΦΠΑ στα πετρελαιοειδή και στα παράγωγα αυτών	2.27	2.23	2.23	0.00	0.0%	2.23	100.0%
1.2.2 ΦΠΑ καπνικών προϊόντων	0.69	0.62	0.63	-0.01	-1.7%	0.63	98.3%
1.2.3 ΦΠΑ λοιπών προϊόντων και υπηρεσιών	20.43	23.50	22.46	1.04	4.6%	22.46	104.6%
1.3 Ειδικό φόρο κατανάλωσης	7.02	7.25	7.23	0.03	0.4%	7.23	100.4%
2. Κοινωνικές εισφορές	0.58	0.61	0.60	0.01	1.7%	0.60	101.7%
3. Μεταβιβάσεις	7.53	5.73	5.04	0.69	13.7%	5.04	113.7%
4. Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	0.85	3.46	4.23	-0.78	-18.4%	4.23	81.6%
5. Λοιπά τρέχοντα έσοδα	3.93	3.92	3.94	-0.02	-0.4%	3.94	99.6%
5.1 Επιστροφές δαπανών για τόκους	0.03	0.04	0.05	0.00	-2.2%	0.05	97.8%
6. Επιστροφές φόρων	6.99	8.01	7.32	0.69	9.4%	7.32	109.4%
B. Δαπάνες (ακολουθούν επιλεγμένες κατηγορίες)	70.77	73.74	76.49	-2.75	-3.6%	76.49	96.4%
1. Παροχές σε εργαζόμενους	14.04	14.87	14.94	-0.07	-0.5%	14.94	99.5%
2. Κοινωνικές Παροχές	0.42	0.34	0.35	-0.01	-1.7%	0.35	98.3%
3. Μεταβιβάσεις	33.40	32.60	33.79	-1.19	-3.5%	33.79	96.5%
4. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	2.15	2.20	2.39	-0.19	-7.9%	2.39	92.1%
5. Επισδοτήσεις	0.12	0.07	0.08	0.00	-	0.08	96.1%
6. Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)	7.71	8.37	8.28	0.11	1.3%	8.28	101.1%
7. Λοιπές δαπάνες	0.05	0.12	0.14	-0.02	-17.0%	0.14	83.0%
8. Πιστώσεις υπό κατανομή (πλην ΠΔΕ και ΤΑΑ)	0.00	0.00	0.75	-0.75	-100.0%	0.75	0.0%
9. Αποκτήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	1.69	1.86	2.64	-0.78	-29.5%	2.64	70.5%
10. Δαπάνες Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)	9.11	9.91	9.85	0.06	0.6%	9.85	100.6%
11. Δαπάνες Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ)	2.09	3.40	3.30	0.10	3.1%	3.30	103.1%
Γ. Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού	-3.76	0.30	-3.60	3.90	-108.3%	-3.60	-8.3%
Πληροφοριακά Στοιχεία							
Πρωτογενές αποτέλεσμα κρατικού προϋπολογισμού	3.92	8.63	4.64	3.99	86.2%	4.64	186.2%
Έσοδα από το ΠΔΕ	3.51	4.43	3.82	0.61	16.0%	3.82	116.0%
Έσοδα από το ΤΑΑ	3.41	1.16	1.16	0.00	-0.1%	1.16	99.9%

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Eurobank Research

Σημείωση: Πραγματ.: Πραγματοποίηση. Η πρώτη στήλη (%) δείχνει την διαφορά ανάμεσα σε στόχους και πραγματοποιήσεις ως ποσοστό. Η δεύτερη στήλη δείχνει τις πραγματοποιήσεις για το 2024 ως ποσοστό του συνόλου του αντίστοιχου ποσού σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό 2025.

Τα συνολικά έσοδα έφτασαν τα €74,11 δισ., υπερβαίνοντας τον στόχο για το 12-μνηνο του 2024 κατά €1,22 δισ. (1,7%), ενώ οι δαπάνες ανήλθαν σε €73,74 δισ., χαμηλότερες από τον στόχο για το 12-μνηνο κατά €2,75 δισ. (-3,6%).

Αναλυτικότερα:

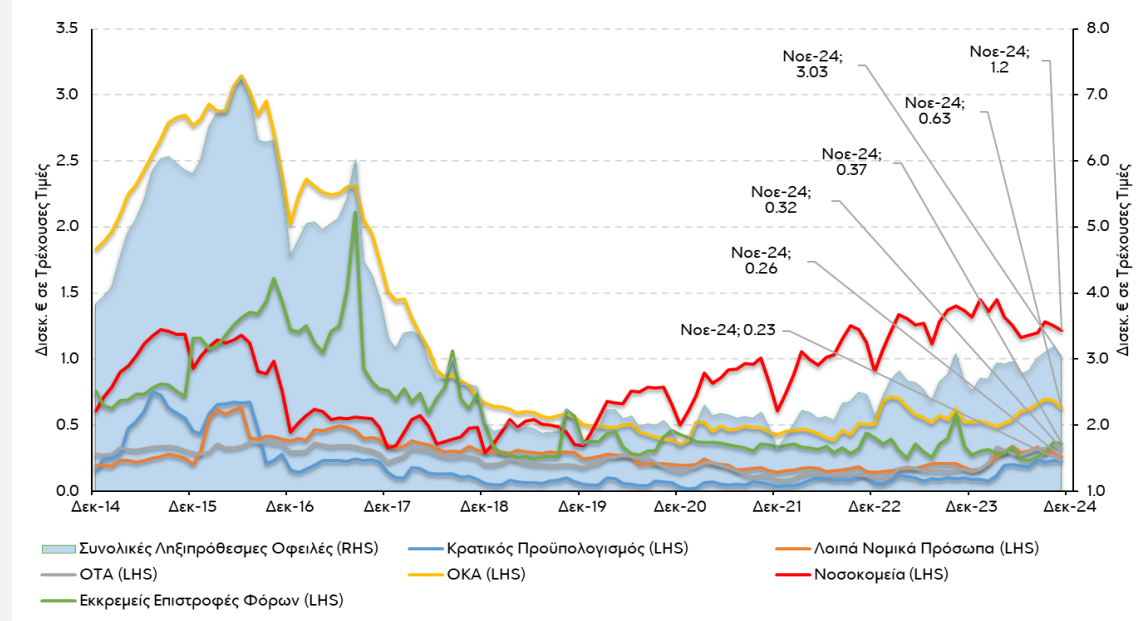
- **Δημοσιονομικό Ισοζύγιο:** Το δημοσιονομικό ισοζύγιο κατέγραψε πλεόνασμα €0,30 δισ., βελτιωμένο κατά €3,90 δισ. (-108,3%) σε σχέση με τον στόχο του 12μήνου 2024.
- **Πρωτογενές Ισοζύγιο:** Το πρωτογενές δημοσιονομικό ισοζύγιο κατέγραψε πλεόνασμα €8,63 δισ., που αντιπροσωπεύει βελτίωση κατά €3,99 δισ. (+86,2%) σε σύγκριση με τον στόχο του 12μήνου 2024.
- **Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού:** Τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε €74,04 δισ., σημειώνοντας αύξηση κατά €1,15 δισ. (1,6%) σε σχέση με τον στόχο του 12μήνου 2024. Τα φορολογικά έσοδα διαμορφώθηκαν στα €68,84 δισ., υπερβαίνοντας τον στόχο του 12-μηνου κατά €1,94 δισ. (2,9%).
- **Συνολικά Φορολογικά Έσοδα:** Τα συνολικά έσοδα από τον φόρο εισοδήματος ανήλθαν στα €23,99 δισ., υπερβαίνοντας τον στόχο του 12μήνου κατά €0,27 δισ. (1,1%). Πιο αναλυτικά:
 - **Φόρος Εισοδήματος:** Τα έσοδα του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων ανήλθαν σε €14,28 δισ., οριακά χαμηλότερα κατά €0,02 δισ. (-0,15%) σε σχέση με τον στόχο του 12-μηνου του 2024. Τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων ανήλθαν σε €7,66 δισ., υψηλότερα κατά €0,20 δισ. (2,8%) σε σχέση με τον αντίστοιχο στόχο για το 12-μηνου του 2024.
 - **Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ):** Τα συνολικά έσοδα από ΦΠΑ έφτασαν τα €26,35 δισ., καταγράφοντας αύξηση κατά €1,03 δισ. (4,1%) σε σχέση με τον αντίστοιχο στόχο για το 12-μηνου 2024. Ο ΦΠΑ προϊόντων και υπηρεσιών εκτός καπνικών προϊόντων και πετρελαιοειδών και παραγώγων, ήταν στα €23,50 δισ., αυξημένος κατά €1,04 δισ. (1,0%) έναντι του αντίστοιχου στόχου του 12-μηνου 2024.
 - **Φόρος Ακίνητης Περιουσίας:** Τα έσοδα από το φόρο ακίνητης περιουσίας, (εδώ συμπεριλαμβάνονται κυρίως τα έσοδα από τον ΕΝΦΙΑ), ήταν ελαφρώς μειωμένα στα €2,44 δισ. βελτιωμένα κατά €0,03 δισ. (1,4%), έναντι του αντίστοιχου στόχου για το 12-μηνου 2024.
- **Συνολικές Δαπάνες:** Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθαν σε €73,74 δισ., καταγράφοντας μείωση κατά €2,75 δισ. (-3,6%) σε σύγκριση με τον αντίστοιχο στόχο του 12-μηνου 2024.
- **ΠΔΕ:** Τα έσοδα από τον ΠΔΕ ανέρχονταν στα €4,43 δισ., αυξημένα κατά €0,61 δισ. (16,0%) σε σύγκριση με τον στόχο του 12-μηνου 2024. Οι δαπάνες του ΠΔΕ αυξήθηκαν στα €9,91 δισ., σημειώνοντας μικρή άνοδο κατά €0,06 δισ. (0,6%) έναντι του στόχου του 12-μηνου 2024. Το ισοζύγιο του ΠΔΕ ήταν αρνητικό, καταγράφοντας έλλειμμα €5,49 δισ., βελτιωμένο κατά €0,55 δισ. (-9,1%) σε σχέση με τον στόχο του 12-μηνου 2024.
- **Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ):** Τα έσοδα από το ΤΑΑ ανήλθαν σε €1,16 δισ. στο ίδιο επίπεδο με τον στόχο του 12-μηνου 2024. Οι δαπάνες του ΤΑΑ ήταν στα €3,40 δισ., αυξημένα κατά €0,10 δισ. (4,7%) σε σχέση με τον στόχο 12-μηνου 2024. Το ισοζύγιο του ΤΑΑ

ήταν ελλειμματικό στα €2,24 δισ. σε χειρότερη θέση κατά €0,10 δισ. (4,7%) έναντι του στόχου του 12μηνου 2024.¹

Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις Γενικής Κυβέρνησης

Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία της Γενικής Κυβέρνησης (ΓΚ) για το 11μηνο 2024, οι συνολικές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις συμπεριλαμβανομένων των ληξιπρόθεσμων επιστροφών φόρων που είναι δυνατόν να πιστωθούν στους δικαιούχους, ανέρχονται σε €3,03 δισ., αυξημένες κατά €0,51 δισ. (20,1%) σε σχέση με το τέλος του 2023 (Σχήμα 2). Με την εξαίρεση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τα νοσοκομεία, όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες καταγράφουν αύξηση σε σχέση με το τέλος του 2023. Σε ό,τι αφορά στις οφειλές των νοσοκομείων το 12-μηνο 2024 ανέρχονταν σε €1,22 δισ. και αποτελούσαν το 40,3% του συνόλου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Οι εν λόγω υποχρεώσεις παρουσίασαν μείωση 7,6% σε σχέση με το τέλος 2024. Υπενθυμίζουμε ότι στις οφειλές προς τα νοσοκομεία εμφανίζονται τα μικτά ποσά και υφίσταται υποχρέωση από τους προμηθευτές για rebate & clawback που δεν έχει συμψηφιστεί ακόμη. Οι καθαρές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των νοσοκομείων είναι σημαντικά χαμηλότερες. Εξαιρώντας τις οφειλές των νοσοκομείων, οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της ΓΛ αυξήθηκαν κατά περίπου €0,61 δισ. σε σχέση με το τέλος του 2023.^{2,3}

Σχήμα 2: Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις Γενικής Κυβέρνησης (€ δισ., 2014-2024)

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Eurostat, Eurobank Research.

Προϋπολογισμός 2025: Προοπτικές και Δημοσιονομικές Προτεραιότητες

¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία εκτέλεσης κρατικού προϋπολογισμού: <https://minfin.gov.gr/ektesesi-kratiku-proypologismou-periodou-ianouariou-dekemvriou-2024-olistika-stoicheia/>

² Για τα αναλυτικά στοιχεία της ΓΚ: <https://minfin.gov.gr/dimosionomiki-politiki/deltia-miniaion-stoicheion-genikis-kyvernisis/>

³ Σύμφωνα με το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο (ΦΕΚ Α55/13.4.2024) οι προμηθευτές των νοσοκομείων μπορούν να χρησιμοποιήσουν την δυνατότητα διακανονισμού και επιστροφής των εν λόγω ποσών rebate & clawback σε 36 δόσεις.

Ο Προϋπολογισμός 2025 ισορροπεί μεταξύ ανάπτυξης και δημοσιονομικής σταθερότητας, σε ένα περιβάλλον αυξημένων προκλήσεων. Η ελληνική οικονομία παραμένει ανθεκτική με αναμενόμενους ρυθμούς ανάπτυξης που υπερβαίνουν σημαντικά τον μέσο όρο της Ευρωζώνης τόσο για το 2024 όσο και για το 2025. Το πρωτογενές αποτέλεσμα ΓΚ του 2024 αναμένεται στο 3,0% του ΑΕΠ ενώ η πρόβλεψη για το 2025 είναι στο 2,4% του ΑΕΠ. Ο Προϋπολογισμός εισάγει μέτρα όπως η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, η αύξηση των μισθών που αποσκοπούν στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος. Με έμφαση στην ανάπτυξη και τη διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, το 2025 αναδεικνύεται ως έτος-κλειδί για την οικονομική πορεία της χώρας.⁴

Παρακάτω παρουσιάζουμε συνοπτικά τα βασικά σημεία του Προϋπολογισμού 2025:

1. Οικονομικές Εξελίξεις και Διεθνές Περιβάλλον: Η παγκόσμια οικονομία, αν και ανθεκτική στις προκλήσεις των τελευταίων ετών, όπως η πανδημία, η ενεργειακή κρίση και οι πληθωριστικές πιέσεις, συνεχίζει να αντιμετωπίζει υψηλά επίπεδα αβεβαιότητας. Οι γεωπολιτικές εντάσεις (π.χ. πόλεμος στην Ουκρανία), η κλιματική αλλαγή, οι εμπορικές διαμάχες και το δημόσιο χρέος αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες που επηρεάζουν τις προοπτικές ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο.
2. Επισκόπηση και Προοπτικές της Ελληνικής Οικονομίας: Η ελληνική οικονομία διατηρεί την ανθεκτικότητά της, με τον ρυθμό ανάπτυξης να εκτιμάται στο 2,2% για το 2024 και στο 2,3% για το 2025, υπερβαίνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις για την Ευρωζώνη. Η αγορά εργασίας συνεχίζει να ενισχύεται, με το ποσοστό ανεργίας να υποχωρεί, από 10,3% το 2024, στο 9,7% το 2025, ενώ ο πληθωρισμός αποκλιμακώνεται περαιτέρω, από 2,7% το 2024 σε 2,1% το 2025. Ο Πίνακας 2 παρακάτω παρουσιάζει συνοπτικά τις τρέχουσες προβλέψεις για την Ελληνική Οικονομία μαζί με τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού 2025 και πρόσφατες προβλέψεις επίσημων φορέων, την τρέχουσα πρόβλεψη της Eurobank Research αλλά και την μέση πρόβλεψη της αγοράς (όπως αυτή υπολογίζεται από την Focus Economics) για τις εν λόγω μεταβλητές.
3. Προϋπολογισμός ΓΚ: Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού 2025, σε επίπεδο ΓΚ για το 2024 εκτιμάται ότι το πρωτογενές δημοσιονομικό ισοζύγιο θα είναι θετικό – πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα- στα €6,03 δισ. ή 2,5% του ΑΕΠ από 2,1% του ΑΕΠ το 2023 (Πίνακας 3). Για το 2025 αναμένεται ότι το πρωτογενές δημοσιονομικό ισοζύγιο θα εξακολουθήσει να είναι πλεονασματικό στα €5,97 δισ. ή 2,4% του ΑΕΠ.

⁴ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αναλυτικά στοιχεία του Προϋπολογισμού: <https://minfin.gov.gr/kratikos-proypologismos-2025/>

Πίνακας 2: Προβλέψεις για την Ελληνική Οικονομία

Φορέας	Ημερομηνία	2022	2023	2024E	2025F	2026F
Ρυθμός Μεταβολής Πραγματικού ΑΕΠ (%)						
Προϋπολογισμός 2025	Οκτ-24	5.7%	2.4%	2.2%	2.3%	-
IMF	Οκτ-24	5.7%	2.4%	2.3%	2.0%	1.7%
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Νοε-24	5.7%	2.4%	2.1%	2.3%	2.2%
OECD	Δεκ-24	5.7%	2.4%	2.3%	2.2%	2.5%
Τράπεζα της Ελλάδος	Δεκ-24	5.7%	2.4%	2.3%	2.5%	2.3%
Eurobank Research	Δεκ-24	5.7%	2.3%	2.0%	2.4%	-
Focus Economics Consensus	Ιαν-25	5.7%	2.4%	2.3%	2.1%	2.0%
Ανεργία (% Εργατικού Δυναμικού)						
Προϋπολογισμός 2025	Οκτ-24	12.5%	11.1%	10.3%	9.7%	-
IMF	Οκτ-24	12.5%	11.1%	10.5%	10.1%	9.5%
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Νοε-24	12.5%	11.1%	10.4%	9.8%	9.2%
OECD	Δεκ-24	12.5%	11.1%	10.1%	9.4%	8.9%
Τράπεζα της Ελλάδος	Δεκ-24	12.5%	11.1%	10.6%	9.8%	9.1%
Eurobank Research	Δεκ-24	12.5%	11.1%	10.1%	9.5%	-
Focus Economics Consensus	Ιαν-25	12.5%	11.1%	10.2%	9.6%	9.1%
ΕνΔΤΚ (%)						
Προϋπολογισμός 2025	Οκτ-24	9.2%	4.1%	2.8%	2.1%	-
IMF	Οκτ-24	9.2%	4.1%	2.9%	2.1%	2.0%
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Νοε-24	9.2%	4.1%	3.0%	2.4%	1.9%
OECD	Δεκ-24	9.2%	4.1%	3.0%	2.7%	2.1%
Τράπεζα της Ελλάδος	Δεκ-24	9.2%	4.1%	3.0%	2.5%	2.2%
Eurobank Research	Δεκ-24	9.2%	4.1%	3.0%	2.4%	-
Focus Economics Consensus	Ιαν-25	9.2%	4.1%	2.9%	2.4%	2.1%

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Υπουργείο Οικονομικών, Eurobank Research, Focus Economics, IMF, OECD

Σημείωση: Ο Προϋπολογισμός 2025 ψηφίστηκε τον Δεκέμβριο 2025 αλλά οι προβλέψεις είχαν δημοσιευθεί - και παρέμειναν αμετάβλητες - στις αρχές Οκτωβρίου 2024 (Προσχέδιο Προϋπολογισμού 2024)

Το συνολικό δημοσιονομικό ισοζύγιο της ΓΚ για το 2024 εκτιμάται ελαφρώς αρνητικό (δημοσιονομικό έλλειμμα), στα €1,71 δισ. ή -0,7% του ΑΕΠ σημαντικά βελτιωμένο (κατά περίπου 45% έναντι της αντίστοιχης τιμής (-1,7% του ΑΕΠ) για το 2023. Για το 2025 αναμένεται ότι το συνολικό δημοσιονομικό ισοζύγιο θα είναι επίσης αρνητικό αλλά χαμηλότερο σε απόλυτες τιμές στα €1,42 δισ. ή -0,6% του ΑΕΠ. Με βάση την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 12-μηνο 2024, όπως παρουσιάστηκε παραπάνω, θεωρούμε ότι η σημαντική υπέρβαση του στόχου του Προϋπολογισμού 2025 για το πρωτογενές πλεόνασμα 2024 είναι δυνατή. Υπολογίζουμε ότι εξαιτίας της υπέρβασης του στόχου των φορολογικών εσόδων, που ήδη αναφέρθηκε, το πρωτογενές δημοσιονομικό ισοζύγιο του μπορεί να προσεγγίζει το 3,0% και αντίστοιχα το συνολικό δημοσιονομικό ισοζύγιο να προσεγγίσει εγγύτερα στο 0% του ΑΕΠ. Η περαιτέρω

βελτίωση (έναντι του στόχου Προϋπολογισμού 2025) του πρωτογενούς πλεονάσματος για το 2025 θα εξαρτηθεί από:

- Την πραγματοποίηση της πρόβλεψης για το ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ του εν λόγω έτους.
- Την περαιτέρω αύξηση των εσόδων από την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.
- Την περαιτέρω μείωση των δαπανών όπου αυτό είναι δυνατό.

Πίνακας 3: Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης (Προϋπολογισμός 2025)

Κατηγορία	2023	2024E	2025F
1. Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού	-6.05	-5.36	-5.93
2. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης (1+Νοσοκμεία, κτλ)	-3.30	-2.63	-2.12
3. Ισοζύγιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)	-0.60	-0.25	-0.30
4. Ισοζύγιο Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)	0.94	1.16	1.00
5. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (2+3+4)	-2.96	-1.71	-1.42
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (% του ΑΕΠ)	-1.3%	-0.7%	-0.6%
6. Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	7.62	7.74	7.39
Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	3.4%	3.3%	3.0%
7. Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (5+6)	4.66	6.03	5.97
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	2.1%	2.5%	2.4%
8. Ενοποιημένο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	369.10	365.00	365.00
Ενοποιημένο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	163.9%	154.0%	147.5%
ΑΕΠ	225.20	236.97	247.51

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat και τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Νοέμ-24) η Ελλάδα σε επίπεδο ΓΚ καταγράφει σημαντικά πρωτογενή πλεονάσματα για 7 έτη (πρωτογενή δημοσιονομικά ελλείμματα καταγράφηκαν μόνο το 2015 και την περίοδο 2020-21 (πανδημία COVID19)). Επίσης, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Νοέμ-24), η Ελλάδα εκτιμάται ότι θα καταγράψει το τρίτο υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα ως ποσοστό του ΑΕΠ μεταξύ των 20 χωρών – μελών της Ευρωζώνης. Τονίζεται ότι η δημιουργία επιπλέον δημοσιονομικού χώρου μέσω της επίτευξης πρωτογενούς πλεονάσματος υψηλότερου του στόχου δεν μπορεί πλέον να μεταφραστεί σε επιπλέον αύξηση των δαπανών της ΓΚ. Σύμφωνα με το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο της Ευρωζώνης, οι κυβερνήσεις δεσμεύονται από το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Σχέδιο το οποίο καθορίζει συγκεκριμένους δημοσιονομικούς στόχους και όρια δαπανών για τα επόμενα χρόνια. Ακόμη και αν δημιουργηθεί επιπλέον δημοσιονομικός χώρος, η κυβέρνηση δεν μπορεί να αυξήσει τις δαπάνες πέρα από τα όρια που έχουν ήδη τεθεί, εκτός αν αναθεωρηθεί το μεσοπρόθεσμο σχέδιο σε συμφωνία με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Ο πρόσθετος δημοσιονομικός χώρος μπορεί να αξιοποιηθεί αποκλειστικά για τη μείωση του δημόσιου χρέους ή τη δημιουργία αντικυκλικού αποθεματικού, όπως

προβλέπει το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Από την άλλη, η επίτευξη του δημοσιονομικού στόχου θα μπορούσε να επιτρέψει αλλαγές στην φορολογική κλίμακα με δεδομένο ότι δεν επηρεάζονται αρνητικά τα έσοδα των επόμενων ετών.⁵

4. Δημοσιονομικές Παρεμβάσεις: Οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις για το 2025 (όπως και για το 2024) κινούνται σε τρεις βασικούς άξονες: α) την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος, β) τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και γ) την αντιμετώπιση διαρθρωτικών προκλήσεων, όπως το δημογραφικό και το στεγαστικό ζήτημα. Παράλληλα, προβλέπονται παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, ενώ συνεχίζονται οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής σταθερότητας. Το συνολικό κόστος των νέων παρεμβάσεων για το 2025 εκτιμάται στα €2,96 δισ. ή 1,2% του ΑΕΠ (εκ των οποίων €0,63 δισ. αφορούν μείωση των εσόδων της ΓΚ), καταγράφοντας αύξηση κατά €1,12 δισ. σε σχέση με το 2024. Οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν, τόσο μέτρα ελάφρυνσης στο σκέλος των εσόδων (συνολικά €0,63 δισ.), όπως μειώσεις φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, όσο και μέτρα ενίσχυσης των δαπανών (συνολικά €2,33 δισ.), με στοχευμένες κοινωνικές μεταβιβάσεις και στήριξη σε πληττόμενους κλάδους. Ανάμεσα στις βασικές παρεμβάσεις του 2025 ξεχωρίζουν:

- Η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά μία ποσοστιαία μονάδα.
- Η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες.
- Η αύξηση του κατώτατου μισθού από τον Απρίλιο 2025.
- Οι αυξήσεις στους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων.
- Η αναπροσαρμογή των συντάξεων βάσει πληθωρισμού και ρυθμού ανάπτυξης.

Οι παρεμβάσεις εντάσσονται στο πλαίσιο του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού - Διαρθρωτικού Σχεδίου 2025-2028 και στοχεύουν στη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ δημοσιονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης.⁶

5. Δημόσιο Χρέος: Το δημόσιο χρέος της Ελλάδας ακολουθεί πτωτική τροχιά ως ποσοστό του ΑΕΠ, αντανakλώντας τη θετική πορεία της οικονομίας και τη συνετή δημοσιονομική διαχείριση. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, το χρέος της ΓΚ αναμένεται να διαμορφωθεί στα €365 δισ. το 2025, διατηρώντας σταθερό το απόλυτο μέγεθός του σε σχέση με την εκτίμηση για το 2024 (Πίνακας 3). Ως ποσοστό του ΑΕΠ το δημόσιο χρέος αναμένεται ότι θα μειωθεί στο 147,5% από 154,0% το 2024 και 163,9% το 2023. Η στρατηγική διαχείρισης του χρέους εστιάζει στη διατήρηση της σταθερότητας του χαρτοφυλακίου, με έμφαση στην επέκταση της διάρκειας των λήξεων και τη μείωση του κόστους δανεισμού. Οι λήξεις του χρέους εκτείνονται έως το 2070, ενώ η σταδιακή αντικατάσταση δανείων από νέα ομόλογα αναμένεται να ενισχύσει την ανθεκτικότητα του ελληνικού χρέους έναντι μεταβολών στα επιτόκια. Η στρατηγική διαχείρισης του δημόσιου χρέους

⁵ Για περισσότερες πληροφορίες: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/89/%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CE%B9%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%83%CE%B9%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%89%CE%BD-%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%89%CE%BD-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B5%CE%B5>

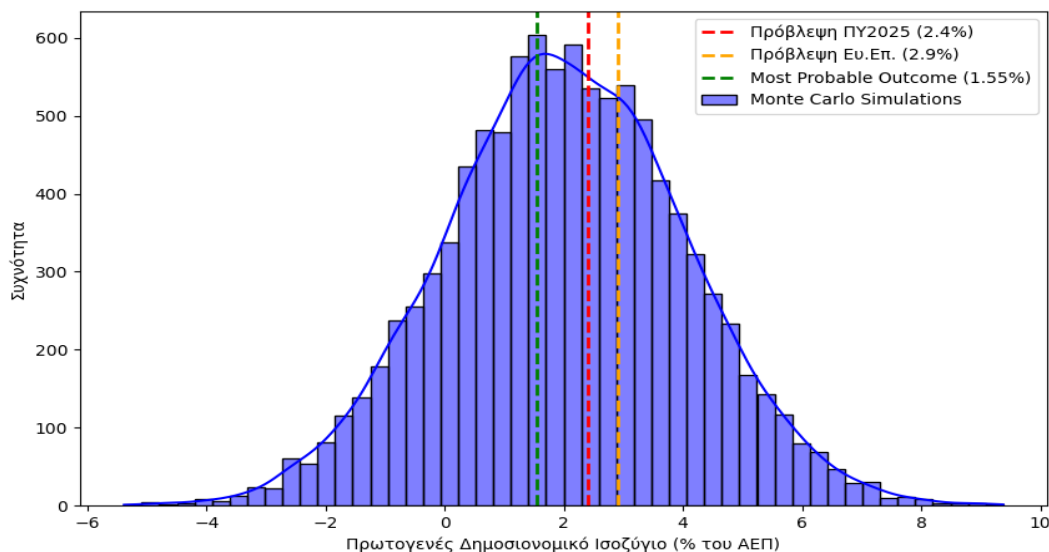
⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025-2028: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/elliniki-oikonomia/7-imeres-oikonomia-14-10-24>

για το 2025 προσανατολίζεται στη διατήρηση της βιωσιμότητας, με βασικούς στόχους τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης, τη διατήρηση υψηλού ποσοστού χρέους σταθερού επιτοκίου και τη διασφάλιση ευνοϊκών όρων δανεισμού στις διεθνείς αγορές. Στο μέτωπο των εγγυήσεων, το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί ενεργό ρόλο στη στήριξη της χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα και των επενδύσεων. Οι συνολικές εγγυήσεις που έχουν παρασχεθεί μέσω του σχήματος «Ηρακλής» για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων των τραπεζών ανέρχονται σε €19,17 δισ., με το ανεξόφλητο υπόλοιπό τους να υπολογίζεται στα €16,35 δισ. έως το τέλος Σεπτεμβρίου 2024.

Εκτίμηση της Πιθανότητας Επίτευξης του Πρωτογενούς Πλεονάσματος το 2025: Ανάλυση μέσω Προσομοίωσης Monte Carlo

Η επίτευξη του πρωτογενούς πλεονάσματος του 2025 αποτελεί πρόκληση για τη δημοσιονομική πολιτική, με την ανάλυση Monte Carlo να δείχνει ότι ο στόχος του κρατικού προϋπολογισμού (2,4% του ΑΕΠ) είναι εφικτός με πιθανότητα 42,48%. Αν θεωρηθεί ως δεδομένη η βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης η επίτευξη του εν λόγω στόχου θεωρείται σχεδόν βέβαιη.

Σχήμα 3: Προσομοίωση Monte Carlo για το Πρωτογενές Δημοσιονομικό Ισοζύγιο 2025

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Υπουργείο Οικονομικών, Eurostat, Eurobank Research.

Η προσομοίωση Monte Carlo πραγματοποιήθηκε για να εκτιμηθεί η πιθανότητα επίτευξης του στόχου του Προϋπολογισμού 2025 για το πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα του 2025, θεωρώντας ως δεδομένη την πρόβλεψη του προϋπολογισμού για το αντίστοιχο αποτέλεσμα του 2024 (2,5% του ΑΕΠ). Χρησιμοποιήθηκαν ετήσια στοιχεία από το 2001 έως το 2023 από την βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για τη βελτίωση της ακρίβειας των εκτιμήσεων, αποκλείστηκαν τα πρώτα έτη της οικονομικής κρίσης (η περίοδος δημοσιονομικής σύγκλισης 2008-2013) καθώς και αυτά της πανδημίας COVID19 (2020-2021). Η προσομοίωση βασίστηκε σε 10.000 τυχαίες επαναλήψεις για να δημιουργηθεί μια κατανομή πιθανών δημοσιονομικών αποτελεσμάτων για το 2025. Η εκτιμώμενη μέση τιμή του 2025 προσαρμόστηκε προς τα πάνω, υποθέτοντας ότι, πέρα από την αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας, οι μεταρρυθμίσεις στη φορολογική συμμόρφωση και τη

βελτιωμένη δημοσιονομική πειθαρχία που εφαρμόστηκαν εντός του 2024 θα συνεχίσουν να αποδίδουν ως προς την βελτίωση των φορολογικών εσόδων. Σημειώστε επίσης ότι η πληροφόρηση που παρέχεται στα ιστορικά στοιχεία (2001-2023) δεν περιλαμβάνει τα μέτρα καταπολέμησης της φοροδιαφυγής που εφαρμόστηκαν μέσα στο 2024 (πχ η διασύνδεση των POS με την εφορία που ολοκληρώθηκε την άνοιξη του 2024) και συνεπώς οι προβλέψεις της άσκησης είναι συντηρητικότερες ως προς την επίτευξη των στόχων του πρωτογενούς πλεονάσματος.^{7,8}

Στο Σχήμα 3 παρουσιάζεται η κατανομή πιθανών τιμών του πρωτογενούς δημοσιονομικού πλεονάσματος της Ελλάδας για το 2025, όπως προκύπτει από την προσομοίωση Monte Carlo. Ο άξονας των Χ δείχνει το πλεόνασμα ως ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ ο άξονας των Υ τη συχνότητα εμφάνισης κάθε τιμής. Οι κατακόρυφες γραμμές υποδεικνύουν βασικά σημεία: η κόκκινη γραμμή αντιστοιχεί στον στόχο του Προϋπολογισμού 2025 (2,4%), η πορτοκαλί στην πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2,9%) και η πράσινη στο πιο πιθανό αποτέλεσμα. Η περιοχή γύρω από την πράσινη γραμμή αντιπροσωπεύει την πιο πιθανή έκβαση. Η κατανομή των τιμών περιλαμβάνει όλες τις πιθανές εκβάσεις του πρωτογενούς πλεονάσματος για το 2025, με τη συχνότητα εμφάνισης κάθε τιμής να μειώνεται όσο απομακρυνόμαστε από τη μέση της κατανομής (πράσινη γραμμή). Οι προβλέψεις που βρίσκονται αριστερά της μέσης τιμής αντιπροσωπεύουν πιο απαισιόδοξα σενάρια, ενώ οι προβλέψεις δεξιά της μέσης τιμής υποδεικνύουν πιο αισιόδοξα σενάρια. Η σύγκριση μεταξύ των προβλέψεων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη συχνότητα εμφάνισης: μια πρόβλεψη δεξιά της μέσης είναι λιγότερο πιθανή, ενώ προβλέψεις κοντά στη μέση της κατανομής, έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα επίτευξης.

Η παραπάνω άσκηση δείχνει ότι η πιθανότητα επίτευξης του στόχου του Προϋπολογισμού 2025, ο οποίος ανέρχεται στο 2,4% του ΑΕΠ, εκτιμάται στο 42,48%. Η σχετικά υψηλή πιθανότητα επιβεβαιώνει ότι η επίτευξη του εν λόγω στόχου για το 2025 είναι εφικτή. Σημειώνεται εδώ ότι το εναλλακτικό σενάριο (100%-42,48%) δεν θα είναι απαραίτητα χειρότερο του στόχου του προϋπολογισμού για το 2025. Το εναλλακτικό σενάριο μπορεί να αποκλίνει είτε προς τα κάτω, δηλαδή να είναι χαμηλότερο από το στόχο (χειρότερη δημοσιονομική απόδοση), είτε προς τα πάνω, δηλαδή να είναι υψηλότερο από το στόχο (καλύτερη δημοσιονομική απόδοση). Η κατανομή των προσομοιώσεων υποδηλώνει ότι το εύρος των πιθανών αποκλίσεων περιλαμβάνει και τις δύο περιπτώσεις. Αντίστοιχα, η πιθανότητα επίτευξης της πρόβλεψης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2,9% του ΑΕΠ) είναι 32,98%.

Σύμφωνα με το αποτέλεσμα της προσομοίωσης για τον στόχο του Προϋπολογισμού 2025 και αν δεν ληφθεί υπόψη η προσαρμογή της μέσης τιμής για το εν λόγω έτος, που αποδίδεται στην περαιτέρω βελτίωση των φορολογικών εσόδων και άλλων παραγόντων, η εκτίμηση για το πρωτογενές πλεόνασμα του 2025 διαμορφώνεται στο 1,64% του ΑΕΠ. Αυτό το σενάριο όμως είναι ήδη εκτός συζήτησης αφού σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2025, μόνο η ετήσια αύξηση των φορολογικών εσόδων προβλέπεται στο 1,0% του ΑΕΠ. Με άλλα λόγια, εφόσον οι προβλέψεις του Προϋπολογισμού 2025 για τα έσοδα και την οικονομική δραστηριότητα επιβεβαιωθούν αποκλείεται το χαμηλότερο σενάριο που μόλις αναφέρθηκε (+1,64% του ΑΕΠ) και η επίτευξη του στόχου για το

⁷ Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών τα έσοδα από την μείωση της φοροδιαφυγής θα συνεχίσουν να αυξάνονται και το 2025: <https://minfin.gov.gr/16-erotiseis-apantiseis-gia-ton-neo-proypologismo-kai-tin-oikonomia/>

⁸ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος της παραοικονομίας στην Ελλάδα: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/elliniki-oikonomia/shadow-economy-in-greece-and-policy-proposals>

πρωτογενές πλεόνασμα του 2025 θεωρείται σχεδόν βέβαιη, ενισχύοντας την πιθανότητα επίτευξης ενός υψηλού πλεονάσματος. Αποδεικνύεται συνεπώς ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στη φορολογία και η βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης συμβάλλουν σημαντικά στη δημοσιονομική προοπτική της χώρας. Επιπλέον, η επίτευξη υψηλότερου πρωτογενούς πλεονάσματος το 2024—ενδεικτικά, της τάξης του 2,9% του ΑΕΠ, όπως διαφαίνεται και από τα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού παραπάνω—θα ενισχύσει περαιτέρω την πιθανότητα επίτευξης του στόχου για το 2025.^{9,10}

⁹ Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό 2025, τα συνολικά φορολογικά έσοδα για το 2024 και το 2025 ανέρχονται σε €66.71 δισ. και €69.20 δισ. αντίστοιχα. Το ονομαστικό ΑΕΠ 2025 παρουσιάζεται στον Πίνακα 3. Επιπλέον, τα τελευταία έτη οι εν λόγω εκτιμήσεις είναι συνήθως συντηρητικές (υπεραπόδοση φορολογικών εσόδων).

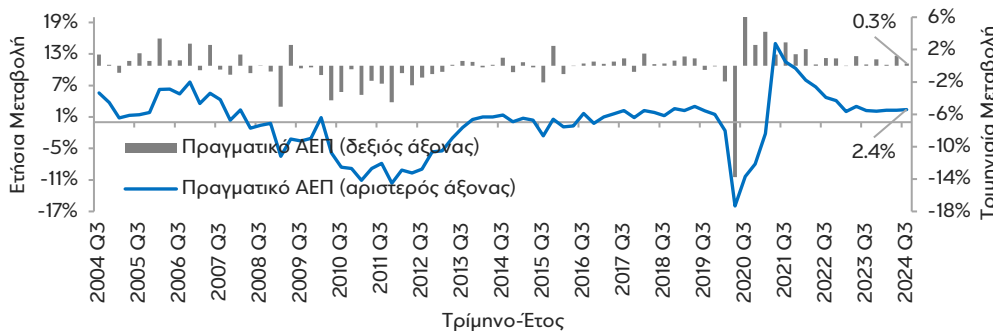
¹⁰ Η μη επίτευξη του στόχου υποδηλώνει ότι το τελικό αποτέλεσμα μπορεί να αποκλίνει είτε προς τα κάτω, δηλαδή να είναι χαμηλότερο από το στόχο (χειρότερη δημοσιονομική απόδοση), είτε προς τα πάνω, δηλαδή να είναι υψηλότερο από το στόχο (καλύτερη δημοσιονομική απόδοση). Η κατανομή των προσομοιώσεων υποδηλώνει ότι το εύρος των πιθανών αποκλίσεων περιλαμβάνει και τις δύο περιπτώσεις.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2024 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +2,4% YoY (+2,3% YoY το Q2 2024 και +2,2% YoY το Q3 2023) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +0,3% QoQ (+1,2% QoQ το Q2 2024 και +0,1% QoQ το Q3 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2024: 2024 2,1%, 2025 2,3%, 2026 2,2%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q3 2004–Q3 2024

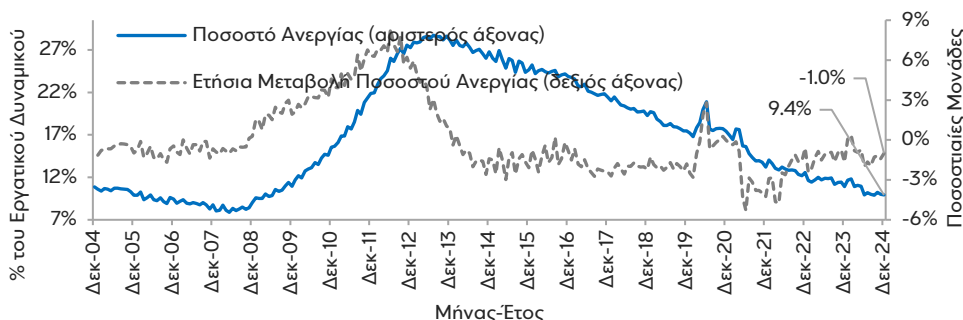
Στοιχεία: τριμηνιαία
Μέσος Όρος: 0,0%
Διάμεσος: +1,0%
Μέγιστο: +15,0% (Q2 2021)
Ελάχιστο: -16,0% (Q2 2020)

Δημοσίευση: 6/12/2024 (προσωρινά στοιχεία)
Επόμεν: 7/3/2025

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Δεκέμβριο 2024 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 9,4% (9,5% τον Νοέμβριο 2024 και 10,4% τον Δεκέμβριο 2023) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 10,0% (10,1% τον Νοέμβριο 2024 και 11,1% τον Δεκέμβριο 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2024: 2024 10,4%, 2025 9,7%, 2026 9,2%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 11/2004-11/2024

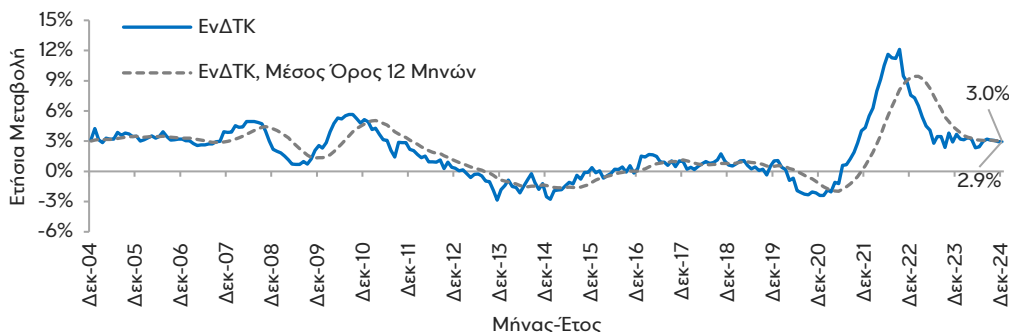
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: 17,2%
Διάμεσος: 17,2%
Μέγιστο: 28,2% (7/2013)
Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας
ΔΑ = δεξιός άξονας
ΠΜ = ποσοστ, μοναδ,
Δημοσίευση: 30/1/2025
Επομ, δημ.: 4/3/2025

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Δεκέμβριο 2024 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +2,9% YoY (+3,0% YoY τον Νοέμβριο 2024 και +3,7% YoY τον Δεκέμβριο 2023) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 3,0% YoY (3,1% YoY τον Νοέμβριο 2024 και 4,2% YoY τον Δεκέμβριο 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2024: 2024 3,0%, 2025 2,4%, 2026 1,9%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 12/2004-12/2024

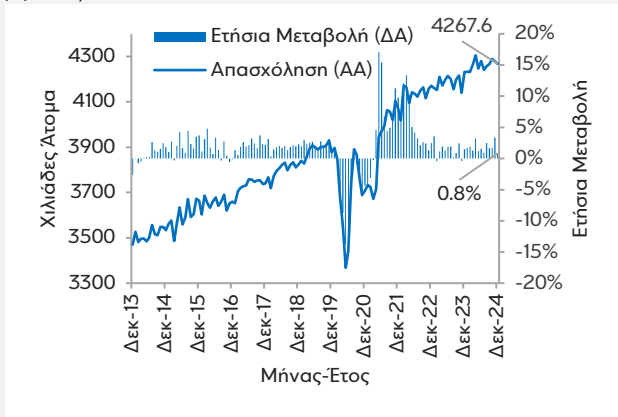
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: +2,0%
Διάμεσος: +1,6%
Μέγιστο: +12,1% (9/2022)
Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 13/1/2025
Επομ, δημ.: 14/2/2025

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας και Συγκυρίας της Ελληνικής Οικονομίας

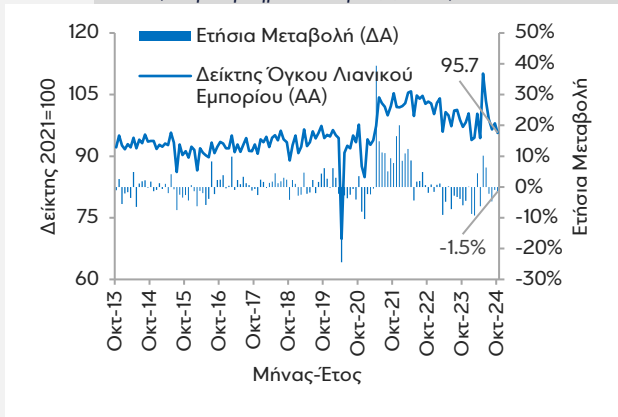
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +0,8% YoY τον Δεκ-24 από +3,3% YoY τον Νοε-24, +1,8% YoY την περίοδο Δεκ-23 – Δεκ-24 (12Μ) από +1,3% YoY την περίοδο Δεκ-22 – Δεκ-23 (επόμενη δημοσίευση: 4/3/2025)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 108,6 ΜΔ τον Ιαν-25, +2,2 ΜΔ MoM και +1,6 ΜΔ YoY τον Ιαν-25 από -0,4 ΜΔ MoM και +1,3 ΜΔ YoY τον Δεκ-24 (επόμενη δημοσίευση: 27/2/2025)

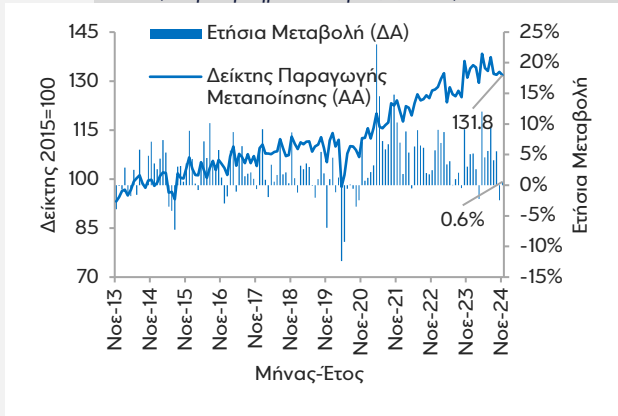
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -2,3% MoM και -1,5% YoY τον Οκτ-24 από +1,5% MoM και -0,9% YoY τον Σεπ-24, -1,5% YoY την περίοδο Νοε-23 – Οκτ-24 (12Μ) από -3,0% YoY την περίοδο Νοε-22 – Οκτ-23 (επόμενη δημοσίευση: 31/1/2025)

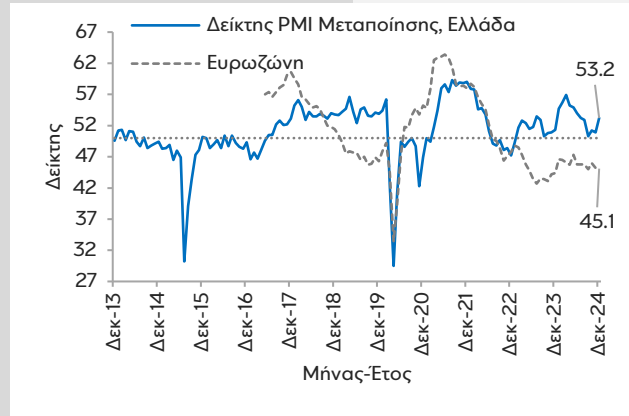
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -43,4 ΜΔ τον Ιαν-24, +1,1 ΜΔ MoM και +2,9 ΜΔ YoY τον Ιαν-25 από +2,8 ΜΔ MoM και -4,2 ΜΔ YoY τον Δεκ-24 (επόμενη δημοσίευση: 27/2/2025)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -0,7% MoM και +0,6% YoY τον Νοε-24 από +0,6% MoM και -2,5% YoY τον Οκτ-24, +4,1% YoY την περίοδο Οκτ-23 – Νοε-24 (12Μ) από +4,3% YoY την περίοδο Οκτ-22 – Νοε-23 (επόμενη δημοσίευση: 10/2/2025)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 53,2 ΜΔ τον Δεκ-24, +2,3 ΜΔ MoM και +1,9 ΜΔ YoY τον Δεκ-24 από -0,3 ΜΔ MoM και 0,0 ΜΔ YoY τον Νοε-24 (επόμενη δημοσίευση: 3/2/2025)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.
Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα, και ως AA και ΔΑ τον αριστερό και τον κάθετο άξονα αντίστοιχα.

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας																
Ενημέρωση: 31/1/2025																
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Μέτρηση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση		Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών								
						Προηγούμενης Περιόδου	Παράρτησης	2019	2020	2021	2022	2023	2024			
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	γ	(1), (7)	% YoY	-	2.3%	2023	5.7%	2022	8.7%	2021	-9.2%	2020	2.3%	2019	2.1%	2018
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	197.0		192.5		182.0		167.5		184.5		180.4	
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	225.2		207.9		184.6		167.5		185.2		180.6	
Ποσοστό Ανεργίας			%	-	11.1%		12.4%		14.7%		16.3%		17.3%		19.3%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	4.2%		9.3%		0.6%		-1.3%		0.5%		0.8%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			% YoY	-	5.9%		6.5%		1.4%		-0.4%		0.2%		-0.2%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q		% YoY	Ναι	2.4%	2024 Q3	2.3%	2024 Q2	2.2%	2023 Q3	4.7%	2022 Q3	11.5%	2021 Q3	10.4%	2020 Q3
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			% QoQ	Ναι	0.3%		1.2%		0.1%		1.0%		2.9%		6.1%	
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	9.4%	Δεκ-24	9.5%	Νοε-24	10.4%	Δεκ-23	12.1%	Δεκ-22	12.7%	Δεκ-21	16.9%	Δεκ-20
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	2.9%		3.0%		3.7%		7.6%		4.4%		-2.4%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		% YoY	Ναι	3.2%	2024 Q3	2.9%	2024 Q2	5.8%	2023 Q3	6.8%	2022 Q3	1.0%	2021 Q3	-0.1%	2020 Q3
Σύνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	2.1%	2024 Q3	1.8%	2024 Q2	1.6%	2023 Q3	7.4%	2022 Q3	5.0%	2021 Q3	3.9%	2020 Q3
Πραγμ. Δημόσια Καταναλωση			% YoY	Ναι	-1.4%		-4.2%		-0.8%		-0.8%		3.1%		-5.6%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			% YoY	Ναι	0.3%		3.7%		8.6%		12.2%		21.0%		2.9%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	3.3%		1.7%		0.0%		-0.8%		48.7%		-32.5%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	4.2%		8.7%		3.1%		6.0%		21.6%		-8.4%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά απασχολούμενο)	q	(4), (7)	% YoY	Ναι	1.3%	2024 Q3	1.3%	2024 Q2	0.9%	2023 Q3	5.1%	2022 Q3	2.5%	2021 Q3	-7.3%	2020 Q3
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			% YoY	Ναι	0.4%		0.8%		0.7%		5.8%		5.9%		-8.5%	
Αγορά Εργασίας																
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ. άτομα	Ναι	4267.6	Δεκ-24	4278.2	Νοε-24	4231.9	Δεκ-23	4170.4	Δεκ-22	4069.0	Δεκ-21	3707.8	Δεκ-20
Ανεργοί			χιλ. άτομα	Ναι	443.6		449.8		492.2		572.8		591.5		756.5	
Εργατικό Δυναμικό			χιλ. άτομα	Ναι	4711.2		4728.0		4724.1		4743.2		4660.5		4464.3	
Μη Ενεργός Πληθυσμός			χιλ. άτομα	Ναι	3053.8		3039.2		3064.6		3074.0		3186.1		3415.0	
Αγορά Ακινήτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	% YoY	Όχι	7.8%	2024 Q3	9.4%	2024 Q2	12.8%	2023 Q3	12.6%	2022 Q3	8.8%	2021 Q3	3.9%	2020 Q3
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(5), (7)	ΜΔ	Ναι	53.2	Δεκ-24	50.9	Νοε-24	51.3	Δεκ-23	47.2	Δεκ-22	59.0	Δεκ-21	46.9	Δεκ-20
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής		(1), (7)	% YoY	Ναι	5.1%	Νοε-24	-2.5%	Οκτ-24	3.2%	Νοε-23	-1.0%	Νοε-22	8.8%	Νοε-21	6.7%	Νοε-20
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο			% YoY	Ναι	-1.5%	Οκτ-24	-0.9%	Σεπ-24	-6.0%	Οκτ-23	-1.9%	Οκτ-22	7.8%	Οκτ-21	3.5%	Οκτ-20
Εξωτερικές Τομέες																
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	Σ12m € δις	Όχι	-14.4	Νοε-24	-14.5	Οκτ-24	-13.7	Νοε-23	-20.8	Νοε-22	-10.6	Νοε-21	-10.9	Νοε-20
Α. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)			Σ12m € δις	Όχι	-35.9		-35.5		-32.6		-39.9		-24.9		-18.6	
Α1. Καυσίμων			Σ12m € δις	Όχι	-7.6		-7.3		-7.4		-13.3		-5.3		-3.2	
Α2. Πλοίων			Σ12m € δις	Όχι	-0.2		-0.1		-0.1		-0.3		0.0		-0.1	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-28.1		-28.0		-25.2		-26.3		-19.6		-15.3	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)			Σ12m € δις	Όχι	22.7		22.4		21.8		19.4		12.7		7.6	
Β1. Ταξιδιωτικό			Σ12m € δις	Όχι	18.9		18.7		18.1		15.8		9.3		3.6	
Β2. Μεταφορών			Σ12m € δις	Όχι	3.0		3.1		3.3		3.9		3.6		4.1	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών			Σ12m € δις	Όχι	0.8		0.7		0.4		-0.2		-0.3		-0.1	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)			Σ12m € δις	Όχι	-4.2		-4.4		-3.6		-0.7		0.5		-0.5	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών			Σ12m € δις	Όχι	-1.1		-1.1		-1.1		-1.3		-1.1		-1.1	
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών			Σ12m € δις	Όχι	-5.5		-5.7		-5.6		-1.9		-1.2		-2.2	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων			Σ12m € δις	Όχι	2.5		2.4		3.1		2.5		2.8		2.8	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)			Σ12m € δις	Όχι	3.0		3.0		0.7		0.3		1.2		0.6	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης			Σ12m € δις	Όχι	-0.4		-0.4		0.2		0.2		1.2		0.6	
Δ2. Λοιπών Τομέων			Σ12m € δις	Όχι	3.4		3.4		0.5		0.1		0.0		0.0	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	γ	(1), (7)	%	-	-1.3%	2023	-2.5%	2022	-6.9%	2021	-9.6%	2020	0.8%	2019	0.9%	2018
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	2.1%		0.0%		-4.5%		-6.6%		3.8%		4.3%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	163.9%		177.0%		197.3%		209.4%		183.2%		189.0%	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	3.00%	18/12/24	3.25%	23/10/24	3.50%	18/9/24	3.75%	12/6/24	4.00%	20/9/23	3.75%	2/8/23
Διευκόλυνση Σταθερού Επιτοκίου			%	-	3.15%		3.40%		3.65%		4.25%		4.50%		4.25%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης			%	-	3.40%		3.65%		3.90%		4.50%		4.75%		4.50%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια																
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Μέσος Όρος	m	(6), (7)	%	-	3.10%	Δεκ-24	3.17%	Νοε-24	3.36%	Δεκ-23	4.26%	Δεκ-22	1.27%	Δεκ-21	0.67%	Δεκ-20
Διαφορά Απόδοσεων Ελλάδα-Γερμανία (10 έτη), Μέσος Όρος			ΜΒ		87.5		89.9		115.0		207.4		154.9		124.5	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)		(2), (7)	%	-	0.49%	Νοε-24	0.53%	Οκτ-24	0.57%	Νοε-23	0.08%	Νοε-22	0.04%	Νοε-21	0.08%	Νοε-20
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)			%	-	5.27%		5.41%		6.27%		4.88%		3.64%		4.06%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	157.9	Νοε-24	154.9	Οκτ-24	147.3	Νοε-23	143.6	Νοε-22	152.3	Νοε-21	173.8	Νοε-20
Α. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	34.7		33.6		34.5		31.5		33.3		26.9	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	83.3		81.4		71.4		68.7		66.2		74.2	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	35.5		35.5		37.0		38.5		47.3		64.0	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχ.			€ δις	Όχι	4.3		4.3		4.5		4.8		5.5		8.6	
Καταθέσεις και Ρέσος																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέσος (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	231.7	Νοε-24	228.3	Οκτ-24	223.5	Νοε-23	223.6	Νοε-22	217.2	Νοε-21	214.4	Νοε-20
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)			€ δις	Όχι	205.8		202.5		196.4		192.5		184.7		168.7	
Α1. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	7.8		7.0		7.9		8.6		9.1		10.0	
Α2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)			€ δις	Όχι	50.2		48.5		44.9		45.7		43.2		35.7	
Α2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	0.7		0.7		0.9		1.1		1.8		1.5	
Α2.2. Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα			€ δις	Όχι	3.4		3.0		2.6		3.4		3.3		3.7	
Α2.3. Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	46.1		44.7		41.4		41.2		38.1		30.5	
Α3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	147.8		147.1		143.6		138.2		132.4		123.0	
Β. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	5.6		5.6		4.7		4.8		4.1		2.0	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	11.3		11.1		10.7		11.1		8.8		6.1	
Δ. Υποχρεώσεις Σχετιζ. με Μεταβιβαζ. Περίουα. Στοιχεία			€ δις	Όχι	9.0		9.0		11.7		15.2		19.7		37.6	
Δείκτες Εμπιστοσύνης																
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	108.6	Ιαν-25	106.4	Δεκ-24	107.0	Ιαν-24	106.1	Ιαν-23	113.3	Ιαν-22	92.4	Ιαν-21
Βιομηχανία (στάθμιση 40%)			ΜΔ	Ναι	6.0		1.8		-1.4		4.6		13.7		-7.5	
Υπηρεσίες (στάθμιση 30%)			ΜΔ	Ναι	33.1		34.0		37.4		19.3		33.8		-21.6	
Καταναλωτής (στάθμιση 20%)			ΜΔ	Ναι	-43.4		-44.5		-46.3		-41.4		-40.5		-38.9	
Λιανικό Εμπόριο (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	0.4		8.5		12.5		20.2		16.9		-9.2	
Κατασκευές (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	13.4		13.5		20.3		-27.3		-11.4		-14.6	

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 709

Δρ, Στυλιανός Γώγος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 456

Μαρία Κασόλα
 Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
 + 30 210 40 63 453

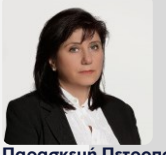
Κορολή Παναγιώτα
 Οικονομικό και Διοικητικό Στέλεχος
pkoroli@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 430

Marcus Bensasson
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mbensasson@eurobank.gr
 + 30 214 40 65 113

Δρ, Κωνσταντίνος Πέππας
 Ερευνητής Οικονομολόγος
kpreppas@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 520

Παρασκευή Πετροπούλου
 Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 455

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 711

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
 Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
 Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdosis-endiiferontos>
 Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
 Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

